

SOKOLIĆ

LIST ZA NARAŠTAJ
SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

GODINA XX

U r e d i o :

JOSIP JERAS

LJUBLJANA 1938

Izdaje Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije u Beogradu

Tisak Učiteljske tiskare u Ljubljani. (Prestavnik France Štrukelj)

II

42233

SADRŽAJ

Članci

	Strana		Strana
Ali - Paša Rizvanbegović i organizacija katoličke crkve u Hercegovini. — H. Ćurić	160	»Kraljem Aleksandrom« od Sušaka do Boke. — Slavo Svoboda	207
Austriske vlasti i Sokolstvo u Bosni i Hercegovini. — Hajrudin Ćurić	214	Krepimo se — tužme se! — Hotko Slavko	168
Avijacija — srž budućeg rata. — S. Svoboda	171	Kroz sokolsku prošlost. — H. Ćurić	91
Bolje je. — Ferdo Pavešić	204	Ljubite svoju domovinu! — Ismet A. Tabaković	8
Borba i ljubav. — Joso Matešić	155	Lužičko-srpske bajke. — Handrij Zejler	103
Božina hrabrost. — Lazar Simeunović	131	Lužičko-srpske basne. — Handrij Zejler	258
† Brat dr. Ivan Lah. — Kljé	125	Majka! — Joso Matešić	101
Brat Đura Paunković. — Kljé	198	Medalja dobrom strelcu	35
Budimo spremni. — Joso Matešić	206	Mladina — v Prago! — K. Rosenstein	26
Dan mira. — Slavo Svoboda	277	Mi i štampa. — Ferdo Pavešić	7
Dan mora. — S. Svoboda	11	Moda, njen namen, pretiravanje v modi, posledice in vzroki takega ravnanja. — Sevnik Srdan	218, 259, 290
Dan slobode. — Joso Matešić	250	Moć navike. — I. A. Tabaković	135
Deseti oktobar. — Joso Matešić	242	Moje sokolovanje. — P. Petrovački	157
Dvadeseta. — P. Petrovački	25	Na koncu godine. — Joso Matešić	305
XX godina. — S. Svoboda	5	Na mrzanu kuća ostaje. — L. Simeunović	205
20 godišnjica »Sokolića«. — E. L. Gangl	1	Na najvišji vrh Balkana. — Nande Majnik	169
Dvadeset ljeta. — Joso Matešić	70	Na početku XX godine. — Hajrudin Ćurić	28
Đurdevdanski uranak. — Joso Matešić	127	Na početku nove decenije. — P. Petrovački	273
Genijalnost i prosječnost. — I. A. Tabaković	101	Na početku školske godine. — J. Matešić	210
Izgubljeno cvijeće. — Vidoslav Šitum	69	Na pragu 1939 godine. — Joso Matešić	317
Jedan nacionalni revolucionar iz Hercegovine. — Hajrudin Ćurić	246, 275	Napred. — Joso Matešić	257
Jedan proglas Saveza slovenskog Sokolstva iz 1912 godine. — Hajrudin Ćurić	128	Na raskrsnici. — S. Svoboda	96
Kako je govoril naš Kralj Aleksander I. Zedinitelj. — S. Hotko	243	Naračajski smučarski tečaj v Kranjski gori. — N. Majnik	9
Karakterologija. — I. A. Tabaković	164	Na svoja mesta. — P. Petrovački	213
Konac školske godine. — S. Svoboda	122	Naša dinastija. — Joso Matešić	312

	Strana	Strana	
Našoj braći češkoslovačkim naraštajcima!	244	Tirš i Figner. — Hajrudin Ćurić	191
Nekoliko pisama pok. br. Miška Jovanovića. — Hajrudin Ćurić	306	Tirš naš učitelj i voda. — ib	124
Nevideno slavlje. — Joso Matešić	196	Tomislav Maretić. — Kljč	35
Novinar univerzalnog formata. — Ferdo Pavešić	250	Umro je Branislav Nušić. — S. Svoboda	29
Novogodišnja poslanica Sokolstvu Kraljevine Jugoslavije	3	Uskršnuće. — Joso Matešić	95
Novo naraštajsko odelo	134	U dobru je lako dobar biti — na mucu se poznaju junaci. — Lazar Simeunović	126
Nezaboravni dojmovi iz Vojnog muzeja. — Joso Matešić	285	U Prag. — Kljč	121
Neznani junak. — Joso Matešić	166	Veliki dani. — Joso Matešić	123
Oda šumi. — Ismet A. Tabaković	32	Veliki ljudi govore... — S. Svoboda	313
O etici. — Vidoslav Šitum	199	Vera i Sokolstvo. — D. Todorović	283
O jeziku, rode, da Ti pojem. — Kljč	129	Vernost za vernost. — P. Petrovački	245
O lepoti. — Ferdo Pavešić	59	Vidovdan	153
Osem življenj. — S. K. Bolton	292, 314	Vidovdanskim herojima. — I. A. Tabaković	127
Pod kakšnimi okoliščinami je nastalo Sokolstvo. — S. Hotko	216	Vrline Šumadije. — Lazar Simeunović	156
Pođimo u Prag! — Joso Matešić	89	»V zdravem telesu zdrav duh«. — Hotko Slavko	285
Pomlad v Beogradu. — K. Rosenstein	159	Zakaj — Kam. — Rudolf Horvat	201, 253, 278, 310
Poštovati neprijatelja. — S. Svoboda	130	Zapisi mladog nacionaliste. — F. Pavešić	93
Pravilnik o sokolskom naraštajskom putovanju	173	Zima v tihi dolini. — Nande Krajnik	37, 71
Pre 25 godina. — Hajrudin Ćurić	31		
Proleće. — Joso Matešić	57		
Proljeće. — S. Svoboda	67		
Prvi decembar. — Joso Matešić	274		
Silviju S. Kranjčeviću in memoriam. — Ismet A. Tabaković	68		
Simfonija. — Ferdo Pavešić	100		
Sjećanje na hercegovačko-crnogorske junake. — S. Svoboda	18		
Slike iz snova. — Ferdo Pavešić	13		
Sokolska pobeda. — Kljč	187		
Sokolsko selo. — P. Petrovački	309		
Sokolstvo i vojska. — Joso Matešić	33		
Spominu brata Slavomira Kratochvila. — St. Kovanda 63, 97, 132, ...	161		
Stražar na brodu. — S. Svoboda	288		
Sveti Sava. — Joso Matešić	28		
60 godina života Otona Župančića. — S. Svoboda	12		
Šesti septembar. — Joso Matešić	186		
Što nas čeka u 1938 godini. — Joso Matešić	5		
Taborenje ob Bohinjskem jezeru. — Karel Rosenstein	210		
Tebi, naraštaju! — P. Petrovački	58		

Naši pesnici

Astrum. — Ferdo Pavešić	111
Bezimeni pod snegom. — Ferdo Pavešić	77
Bez nade. — Ismet Tabaković	139
Božić. — D. Todorović	319
Bratje. — Janez Dobravec	177
Crkva. — St. M. Mutibarić	45
Dan ujedinjenja. — Božidar Jovetić	319
Detelini. — Dr. V. V. Rašić	178
Deyeti oktobar. — Jovan Udicki	263
Doći će sunčani dani. — Ferdo Pavešić	109
Domovino! — Dr. V. Rašić	320
Duh sokolski. — J. Vlahović	177
XX ljeta. — Joso Matešić	77
Đurđevdan. — Joso Matešić	143
Elegija. — Ismet A. Tabaković	18
Evo snega! — St. M. Mutibarić	297
Fiat. — Ferdo Pavešić	105
Istina. — Dr. V. V. Rašić	107

	Strana		Strana
Jagoda. — Dr. V. V. Rašić	225	Poruka. — Ferdo Pavešić	136
Ja sam Jugosloven. — D. Todorović	176	Posle katastrofe. — St. M. Mutibarić	266
Jednoj. — Ismet A. Tabaković	141	Pokošeni cvet. — M. Stefanović	104
Josipu Jurju Štrošmajeru. — J. Vlahović	42	Pozdrav dobroj majci. — Joso Matešić	46
Jesen. — St. M. Mutibarić	224	Profana balada. — Ferdo Pavešić	142
Junačkoj braći Čehoslovacima. — Joso Matešić	267	Proletna pesma. — B. Buljabašić	106
Kaj mi. — Rica	44	Proletna pjesma. — Joso Matešić	178
Kralju Mučeniku. — Joso Matešić	136	Proletna sonata. — Ismet A. Tabaković	75
Kralju Petru II. — Niko Pinčić	221	Prve laste. — Joso Matešić	105
Kralju Sokolu. — D. Todorović	109	Prvi jaglac. — Joso Matešić	179
Kukavica. — L. Đonlić	110	Prvi sneg. — Ferdo Pavešić	17
Leto. — Ismet A. Tabaković	178	Radi. — Dr. V. V. Rašić	19
Linea vitalis. — Ferdo Pavešić	143	Radost života. — Joso Matešić	295
Mali prosjak. — St. M. Mutibarić	177	Ratni drugovi. — Dr. V. V. Rašić	321
Meditacije u ranoj jeseni. — Ferdo Pavešić	264	Razgovor kosovske devojke i vile Velebita. — Joso Matešić	174
Mi smo jaki. — Joso Matešić	142	Rudar. — St. N. Mutibarić	265
Moj brat. — Novak Arsenin	18	Sačuvati, braćo. — Arsenin Novak	295
Mojoj suzi. — Ismet A. Tabaković	19	Savladana smrt. — Ismet A. Tabaković	296
Mojoj suzi. — Ismet A. Tabaković	143	Slobodi. — Dr. V. V. Rašić	76
Molitva. — Ferdo Pavešić	74	Slovo iz reala. — St. N. Mutibarić	175
Mrtvim Sokolima. — Joso Matešić	265	Sneg. — Joso Matešić	45
Na dan ujedinjenja. — Joso Matešić	297	Soko diže. — J. Vlahović	108
Naše snage. — Dr. V. Rašić	138	Soko. — Dušan M. Stojčević	224
Naš deseti zlet. — Nahlik Maks	176	Sokolu. — Milan J. Flanjak	108
Naš put. — Joso Matešić	225	Soko palim za otadžbinu. — Milan J. Flanjak	74
Na pragu ljeta. — Joso Matešić	140	Soko na selu. — D. Todorović	41
Na Vidov dan 1938. — Joso Matešić	180	Sokoli na straži. — Dr. V. V. Rašić	137
Nekrolog Ferdi Pavešiću. — Ferdo Pavešić	42	Starom prijatelju. — Ferdo Pavešić	266
Ob rajskom zalivu. — Anton Debeljak	222	Starom prijatelju. — Ismet A. Tabaković	110
Očinski dom. — A. A.	321	Srece. — Dr. V. V. Rašić	179
O dvadesetoj godini velikog rata za oslobođenje i ujedinjenje Jugoslovena. — Dr. V. Rašić	220	Srećan Uskrs. — Joso Matešić	104
Ojađeni ljudi. — Ismet A. Tabaković	175	Štrošmajeru. — Joso Matešić	44
Oni sa dna. — Ismet A. Tabaković	139	Sunčano rođenje. — Ivan Lađarski	267
Opet dobro. — Dr. V. Rašić	44	Sveta noć. — Joso Matešić	318
O 15 rođendanu Nj. Vel. Kralja Petra II. — Dr. V. Rašić	220	U Prag. — Joso Matešić	105
Otsjev duše. — Ismet A. Tabaković	223	U bratsko kolo. — Dr. V. Rašić	294
Perpetuum mobile. — Ferdo Pavešić	19	U spomen mrtvih. — Joso Matešić	263
Pesma moga sela. — St. N. Mutibarić	43	Ustajte, braćo. — Ismet A. Tabaković	106
Pesem o bronastem sreću. — Janez Dobravec	224	U prirodu, braćo. — Joso Matešić	140
Pevajmo. — Dr. V. Rašić	42	Uz dan oslobođenja. — Joso Matešić	294
		U vrtlogu bijede. — Ismet A. Tabaković	111
		U zimsko veče. — St. M. Mutibarić	320
		Z aeroplanom. — Anton Debeljak	222

Zgodnje jutro. — Riča	108
Zimsko sunce. — Joso Matešić	43
Zdravo, Kralju. — D. V. V. Rašić	46
Zakletva Sokola Kralju u S. P. P. — J. Vlahović	76
Zima. — Joso Matešić	318

Radovi našeg naraštaja

Dolje alkohol! — Gojko Jakovčev	144
Himna. — Pe	82
Jedan čas u sokolani. — Gojko Jakovčev	291
Jedrenje. — Gojko Jakovčev	233
Kako prolazi moj život. — Gojko Jakovčev	81
Kralju Mučeniku. — Gojko Jakovčev	268
Miškove počitnice. — Karel Rosen- stein 20, 47, 78,	112
Na Kajmakčalanu. — Škrinjar	300
Napred, ni koraka natrag! — Pe	322
Naš duh je bio u Pragu. — Gojko Jakovčev	230
Na rivi. — Gojko Jakovčev	145
Nedjelja na selu. — Gojko Jakovčev	181
Neostvareni snovi kapetana Pana. — I. Mileta	301
Od Betine do Šibenika. — Gojko Jakovčev	323
Povodom stote godine fotografije. Antonije šart	115
Pod platneno streho. — Miloš Šulin	232
Priča staroga sata. — D. Simeunović	300
Prvi nastup na akademiji. — Gojko Jakovčev	231
Prvom decembru. — Gojko Jakovčev	322
S izleta. — Gojko Jakovčev	115
Sličice z vsesokolskega zleta v Pra- gi. — Alenka Kovačič	226
Sokolski naraštaj u Splitu. — Pe	114
Svjetionik. — Gojko Jakovčev	181
Tekme v umetnem drsanju sokol- skega društva Jesenice. — Mira	51
Veče na letovanju. — Dobrivoje Si- meunović	231
Večer v planinah. — Vida Pezdir	82
Zadaci našeg pokolenja. — Mornar Zvonimir	22

Glasnik

Broj 1: Sokolsko društvo Skoplje II. — Hanrijevo. — 70-godišnjica Sokola u Beču. — Zlatno dno ribnjaka. — Proricanje vremena — čorav posao. — Avijatičar spasao antilope od lavova. — Za šalu.

Broj 2: Sedme smučarske utakmice SSKJ na Jahorini. — V letu vsesokolskega zleta. — Vesti s Jesenic. — Velebna manifestacija srednjoškolske omladine na Masarikovu stadionu u Pragu. — Da li ide naša zemlja u susret katastrofi? — Čonkin novi glavni grad Kine. — 334 milijonara u Velikoj Britaniji. — Čovek ptica u Americi. — Nađen dobro sačuvan mamut. — Prenošenje nebodera. — Za šalu.

Broj 3: Pravilnik za dodeljivanje medalje »dobrom strelcu« članovima streljačkih oteka društava — četa Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije. — Renata Tirš. — Sletska scena na vsesokolskom sletu u Pragu. — Sokolski film u Antverpenu u Belgiji. — Moji vtisi na mladinskih smučarskih tekmah župe Kranj v Podnartu 13. februarja. — Rad u našoj sokolani. — Dubinski rekordi gnjurača. — Učenici kao izumitelji. — Otkriveno novo nebesko telo. — Aeroplan izgubio motor u vazduhu. — Komarci — naši neprijatelji. — Svaki dan 109 mrtvih kod prometnih nesreća u U. S. A. — Petroleja ima još za 70 godina. — Cigani u Slovačkoj. — Najstariji ljudi na svetu. — Čudnovata zbirka. — 89.079 bioskopa na celome svetu. — Dober prijatelj — slab dijak. — Za šalu.

Broj 4: X Sveslavenski svesokolski slet u Pragu. — Uputstva za učestvovanje naraštaja na X svesokolskom sletu u Pragu od 24—30 juna o. g. — Vojska na X svesokolskom sletu u Pragu. — 12-godišnja Aljehinova protivnica u šahu. — Radio u službi nastave. — Zrinjsko-Frankopanski dan. — Za šalu.

Broj 5: X Sveslovenski svesokolski slet u Pragu. — Ob 60-letnici Zofke Kvedrove. — Grad dečaka. — Več se može videti i kako biljke rastu. — Kako umeju da gladuju životinje. — Potreba papira

mijenja zemljište i stanovnike. — Udobnosti vlakova. — 3904 metra duboka rupetina. — Jastreb i golub. — Odbijena molba. — »Simej iz Roža«. — Betina, Zlatarevo zlato na našoj pozornici. — Za šalu.

Broj 6: Zlato blagoslov i prokletstvo. — X svesokolski slet u Pragu. — VIII godišnja skupština Saveza S. K. J. — Šanghaj — azijski Nju Jork. — Za šalu.

Broj 7—9: Naraštajska škola sokolske župe Novi Sad. — Sokolski znak. — Mićun M. Pavičević, Crnogoroci u pričama i anegdotama. — Sestri Palmiri v spomin! — Zajednički grobovi bitke kod Kana. — Godišnje 10 miliona nezgoda u USA. — Istina o otrovnim plinovima. — Opasnost od slonova u Nizozemskoj Indiji. — Ciganski dan na izložbi u Košicama. — Podzemni indijanski grad. — Švicarski jezik. — Uzrujana zemlja. — Za šalu.

Broj 10: † Knez Arsen. — Pretsednik Beneš ostupio. — Čežnja za domovinom. — Kako je oglušio Beethoven. — Koliko ima banaka na svijetu. — Domaće životinje kod mravi. — Za šalu.

Broj 11: Češkoslovački Soko u novim prilikama. — Do 1300 metara ispod morske površine. — Dva miliona učenika piše inostrancima. — Film, vidljiv i kod dnevne svetlosti. — Nepoznat narod na Papui. — Pustinja Kalahari u Africi raste. — 1000-godišnjica Pekinga. — Čovečji život produžen za 13 godina. — Faraonski grobovi — električno osvetljeni. — Statistika o kupatilama. — Naseljenost na zemlji. — Plinske maske za slonove. — Za šalu.

Broj 12: Film istiskuje sve druge zabave. — Navale iz vazduha nisu baš uspešne. — Carnuntum će iskopavati. — 10 miliona radio slušača u Nemačkoj. — Odeljak za nejelce. — Novi mikroskop. — Za šalu.

Važno upozorenje

saradnicima, pretplatnicima i čitateljima »Sokolića«

Uredništvo »Sokolića« obaveštava sve svoje dosadanje i buduće saradnike i saradnice, pretplatnike i pretplatnice, čitatelje i čitateljice o ovoj važnoj promeni:

Izvršni odbor Saveza SKJ odlučio je na svojoj sednici od 19. novembra o. g., da se »Sokolska prosveta«, »Soko« i »Sokolić« spoje i da početkom 1939. godine počnu izlaziti kao jedan list — mesečnik, koji će se zvati »Soko«.

Zajednička sokolska revija »Soko« imaće svog glavnog urednika i samostalne urednike: a) za stručni tehnički deo, b) za prosvetni deo i c) za naraštajski deo.

Za naraštajski deo savezne zajedničke revije »Soko« do daljnega ostaje urednikom dosadnji urednik, te se rukopisi i nadalje šalju na njegov naslov: Josip Jeras, urednik »Sokolića«, Ljubljana, Levstikova ulica 19.

Što se tiče pretplate na »Soko« to neka se pretplatnici otsada obraćaju na Upravu sokolskih listova, Beograd, Prestolonaslednikov trg 34.

Rukopisi za naraštajski deo »Sokola«, koji treba da uđu već u naredni broj nove revije, treba odmah poslati uredniku, a inače gradivo za naredne brojeve do 1. svakog meseca.

Ujedno s gornjim važnim upozorenjem, na koncu dvadesetogodišnje samostalnog izlaženja »Sokolića«, urednik se bratski zahvaljuje svim saradnicima i saradnicama na njihovoj saradnji te ih pozivlje i moli, da ostanu i pod novim okolnostima verni saradnici »Sokolića«.

Zdravo!

Urednik

THE HISTORY OF THE

REPUBLIC OF THE UNITED STATES OF AMERICA

FROM THE FIRST SETTLEMENTS TO THE PRESENT TIME

BY

JOHN B. HENNING

NEW YORK

1877

PUBLISHED BY

JOHN B. HENNING

NEW YORK

1877

THE HISTORY OF THE